

סוכה לא. (שורה 2) עד לב. (שורה 8)

ביאורים

מדוע רב נחמן התעלם מ"ההיא סבתא" שבאה להתלונן אצלו? הגר"מ שטרנבוך (מועדים וזמנים ו/סו) מבאר (ע"פ הריטב"א) שהדין הוא שאם הנגזל תובע את העצים במהלך סוכות אז מדין תקנת השבים הגזלן קונה את העצים שבנה בסוכתו ואינו צריך להשיב אלא את דמיהם. אך אם לא תבע הנגזל אלא לאחר סוכות, צריך להחזיר לו את גוף העצים, ובזה אין תקנת השבים. לכן כוונתו של רב נחמן היתה לטובתה של הסבתא, שתקבל חזרה את העצים עצמם ולא רק את דמיהם, ולכן השתמט ממנה במהלך סוכות כדי לדחות את תביעתה עד לאחר סוכות.

ברייתא

סוכה גזולה והמסכך ברשות הרבים:

ר' אליעזר: פסולה.

חכמים: כשרה.

תקף את חבירו והוציאו מסוכתו:
מחלוקת ר' אליעזר וחכמים.

חכמים: קרקע אינה נגזלת ולכן הסוכה שאולה, ויוצאים בסוכה שאולה.

ר' אליעזר: לא יוצאים בסוכה שאולה (ואולי הוא גם סובר שקרקע נגזלת)

גזל עצים וסיכך בהם:

כשרה לכולם. [וצריך רק להחזיר את דמי העצים]

קנה בשינוי מעשה ושינוי השם, ולכן אינו נחשב לגזול. ובגלל תקנת השבים יכול להחזיר רק את הדמים

דין זה נאמר כשהנגזל התלונן בתוך החג.

אך כשהתלונן לאחר החג: צריך להחזיר את הגזלה עצמה (אא"כ חיברה בטיט). (ע"פ ריטב"א)

ברייתא

יבש:

ת"ק: פסול.

ר' יהודה: כשר.

במה נחלקו ת"ק ור"י

הצעת רבא

אתרוג יבש: פסול לכולם. (כי התורה כתבה "הדר")
לולב יבש: מחלוקת (נחלקו האם להקיש לאתרוג)

דחיה לשיטת רבא: בברייתא מפורש שר' יהודה מכשיר אתרוג הישן (שהוא יבש)

מסקנת הגמרא

אתרוג ולולב יבש: מחלוקת

חכמים: 'הדר' מלמד על מצב הפרי (שלא יהיה יבש)
ר"י: 'הדר' מלמד על מין הפרי (הדר באילנו משנה לשנה)

דינים בלולב (שקבע ר"י) שאינם מדין הדר אלא מסיבה אחרת:
לולב שנפרדו עליו צריך לאגודו מלמעלה - נלמד מ: "כפות תמרים".
יש לאגוד לולב במינו - מפני שלולב צריך אגד (אם יביא מין אחר יהיו 5 מינים)

דינים באתרוג (שקבע ר"י) שאינם מדין הדר אלא מסיבה אחרת:
אתרוג ירוק ואתרוג הקטן מכביצה פסול - כיוון שלא נגמר בישול הפרי,
גודלו המקסימלי של אתרוג הוא כדי שיאחזו שנים ביד אחת - מדרבנן,
(כדי שיוכל להעביר את האתרוג בקלות מיד ליד)

ברייתא

גם לפי ר"י הסובר שהמין הנוסף יעמוד לחוד (כיוון שלולב צריך אגד) זה נחשב כמוסיף! (ראה תוס')

• אין מוסיפין על ארבעת המינים,

• אם אין לו אתרוג לא יביא פרי אחר במקומו.

שאלה: מדוע שלא יביא מין אחר - כדי שלא תשתכח תורת אתרוג תשובה: אנו חוששים שישתמש במין זה גם כשיהיה לו מין אחר

ציטוט מהמשנה ב-כט:

דיני לולב:

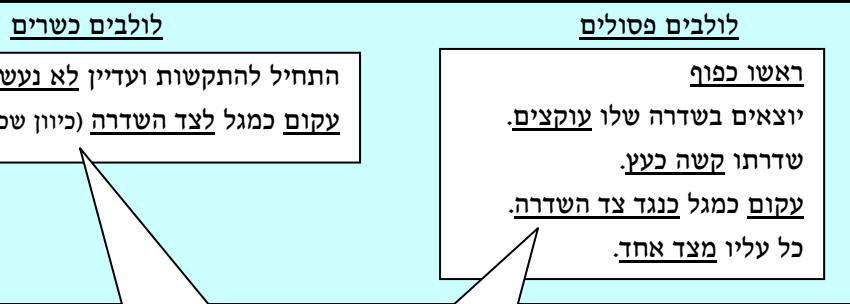
של אשרה, של עיר הנדחת: פסול.

נקטם ראשו: פסול.

מדובר באשרה שמתקופת משה, שדינה היה לשריפה (כמו אשרת עיר הנדחת). אבל באשרה של עבודה-זרה אם נטל - כשר (בדיעבד).

לולב שנסדק

נסדקו ראשי עלין או שדרה: כשר.
סדוק כך ששני חלקיו נפרדו לגמרי: פסול.

ישנה מחלוקת לגבי לולב שעקום לצדדים.